

Diễn đàn Chuyển đổi số ngành Công Thương 2025: Định hình tầm nhìn chuyển đổi kép đến năm 2030

14:15 03/12/2025

Ngày 3/12/2025, tại Hà Nội, Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số, Bộ Công Thương tổ chức Diễn đàn Chuyển đổi số ngành Công Thương năm 2025 với chủ đề “Chuyển đổi kép: Số hóa chuỗi cung ứng – Xanh hóa tăng trưởng”.

Tham dự Diễn đàn có Thứ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Sinh Nhật Tân; Cục trưởng Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số Lê Hoàng Oanh; Phó Cục trưởng Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số Hoàng Ninh; Phó Cục trưởng Cục Công nghiệp Phạm Văn Quân; Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Phương Dục (Hà Nội) Lê Văn Bính; Viện trưởng Viện Chiến lược chuyển đổi số Lê Nguyễn Trường Giang; Giám đốc đối ngoại Grab Việt Nam Đặng Thùy Trang; Đồng sáng lập, Giám đốc Vận hành Tổ chức Chống Lừa Đảo Nguyễn Như Quỳnh; cùng đại diện các Bộ, ngành trung ương, lãnh đạo Sở Công Thương các tỉnh/thành phố, các viện nghiên cứu, chuyên gia và đông đảo doanh nghiệp trong lĩnh vực công nghiệp – năng lượng, thương mại điện tử, logistics và các đơn vị cung cấp giải pháp công nghệ số.

Diễn đàn diễn ra trong bối cảnh nền kinh tế Việt Nam đang tăng tốc ứng dụng công nghệ và thúc đẩy tăng trưởng xanh, đặt ra yêu cầu ngành Công Thương phải tiếp tục đẩy mạnh đổi mới, hiện đại hóa chuỗi giá trị và nâng cao năng lực cạnh tranh trong tiến trình hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Xác lập tầm nhìn chuyển đổi số - xanh hóa tăng trưởng đến năm 2030

Phát biểu khai mạc Diễn đàn, Thứ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Sinh Nhật Tân nhấn mạnh bối cảnh kinh tế thế giới duy trì tăng trưởng, với động lực đến từ dịch vụ, tiêu dùng số và đổi mới sáng tạo. Đối với Việt Nam, kinh tế số đang tiếp tục cải thiện rõ rệt và trở thành trụ cột mới giúp nâng cao năng suất, mở rộng thị trường và gia tăng khả năng chống chịu của nền kinh tế. Thương mại điện tử bán lẻ được dự báo vượt mốc 25 tỷ USD và tiếp tục là trụ cột chính của nền kinh tế Internet.



Thủ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Sinh Nhật Tân

Thủ trưởng chỉ rõ Chính phủ xác định năm 2025 là năm tăng tốc triển khai Nghị quyết 57 về chuyển đổi số, với quan điểm nhất quán rằng chuyển đổi số là động lực quan trọng để phát triển lực lượng sản xuất và nâng cao năng lực cạnh tranh quốc gia. Ngành Công Thương đã đẩy mạnh chuyển đổi số trên cả ba trụ cột: Chính phủ số; kinh tế số ngành Công Thương và hạ tầng dữ liệu. Tuy nhiên, năm 2025 đặt ra yêu cầu ngành phải đổi mới mạnh mẽ hơn, toàn diện hơn để tận dụng cơ hội từ chuyển đổi kép - chuyển đổi số và chuyển đổi xanh.

Để hiện thực hóa mục tiêu này và đưa ra đề xuất chính sách, mô hình, và giải pháp thúc đẩy thương mại điện tử và kinh tế số phát triển hiệu quả, bền vững, Thủ trưởng Nguyễn Sinh Nhật Tân đề nghị các đại biểu tập trung thảo luận vào ba nhóm nội dung lớn:

Thứ nhất, nhận diện xu hướng công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo, Internet vạn vật, dữ liệu lớn, điện toán đám mây và khả năng ứng dụng trong Chính phủ số, sản xuất thông minh, năng lượng thông minh và thương mại điện tử.

Thứ hai, hoàn thiện các giải pháp phát triển thị trường thương mại điện tử xanh - bền vững - an toàn; tăng cường quản lý thương mại điện tử xuyên biên giới; thúc đẩy liên kết vùng và hỗ trợ tiêu thụ sản phẩm địa phương trên nền tảng số.

Thứ ba, đề xuất các mô hình và giải pháp phát triển kinh tế số ngành Công Thương tại địa phương, đặc biệt đối với doanh nghiệp nhỏ và hộ kinh doanh - những lực lượng quan trọng trong chuyển đổi số thị trường.

Cuối cùng, Thứ trưởng Nguyễn Sinh Nhật Tân mong muốn nhận được sự đóng góp từ các cơ quan, tổ chức và doanh nghiệp để Bộ Công Thương tiếp tục hoàn thiện khung pháp lý, cơ sở dữ liệu, cơ chế hỗ trợ và các chương trình thúc đẩy Thương mại điện tử - Kinh tế số - Chuyển đổi số ngành Công Thương theo hướng xanh, bền vững và đổi mới sáng tạo.

Ba trụ cột chuyển đổi số tiếp tục được đẩy mạnh

Báo cáo về “Định hướng chuyển đổi số ngành Công Thương năm 2026”, ông Hoàng Ninh, Phó Cục trưởng Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số, Bộ Công Thương khẳng định, chuyển đổi số tiếp tục được xác định là nhiệm vụ chiến lược, gắn chặt với chuyển đổi xanh và phát triển bền vững, đồng thời là động lực quan trọng thúc đẩy tái cơ cấu toàn diện ngành Công Thương đến năm 2030. Theo ông Hoàng Ninh, ba trụ cột Chính phủ số – Kinh tế số – Xã hội số sẽ tiếp tục được triển khai nhất quán nhằm bảo đảm hiệu quả thực thi và mở rộng tác động của chuyển đổi số trên phạm vi toàn ngành.



Ông Hoàng Ninh, Phó Cục trưởng Cục Thương mại điện tử và Kinh tế số, Bộ Công Thương

Phó Cục trưởng Hoàng Ninh cho biết, thời gian qua ngành Công Thương đã đạt nhiều kết quả đáng ghi nhận trong triển khai Chính phủ số, thể hiện qua 224 dịch vụ công trực tuyến toàn trình, tỷ lệ số hóa hồ sơ đạt 95,52%, hơn 691 nghìn bộ hồ sơ trao đổi qua Cơ chế một cửa ASEAN trong năm 2024 và trên 52.500 doanh nghiệp được phục vụ qua hệ thống. Bộ Công Thương tiếp tục đứng đầu cả nước về mức độ hài lòng đối với dịch vụ công trực tuyến với điểm

số tuyệt đối 18/18, trong đó tỷ lệ hài lòng đạt 100% với xử lý phản ánh – kiến nghị và 97,54% đối với tiếp nhận, giải quyết thủ tục hành chính. Những kết quả này, theo ông Ninh, không chỉ phản ánh cách tiếp cận “lấy người dùng làm trung tâm” mà còn tạo lập nền tảng dữ liệu quan trọng cho quá trình chuyển đổi số toàn ngành.

Trong phát triển kinh tế số, ông Hoàng Ninh cho biết thương mại điện tử tiếp tục là động lực tăng trưởng chính với quy mô B2C năm 2024 đạt khoảng 25 tỷ USD, chiếm 10% tổng mức bán lẻ hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng. Chuyển đổi số trong công nghiệp – sản xuất thông minh ghi nhận nhiều tín hiệu tích cực với chỉ số IIP tăng 8,4% – mức cao nhất trong 5 năm; khoảng 90% doanh nghiệp chế biến – chế tạo đã triển khai một phần giải pháp số; 35% ứng dụng robot và cảm biến trong sản xuất; và 10–12% đạt mức nhà máy thông minh 3.0. Bên cạnh đó, lĩnh vực năng lượng tiếp tục chuyển mình mạnh mẽ với việc áp dụng đo đếm thông minh, dữ liệu vận hành thời gian thực, AI dự báo phụ tải, hệ thống EMS trong doanh nghiệp, cùng việc mở rộng các mô hình năng lượng tái tạo. Ông Ninh cũng nhấn mạnh kinh tế số Việt Nam năm 2025 dự kiến đạt 39 tỷ USD, tiếp tục nằm trong nhóm tăng trưởng nhanh nhất khu vực; hơn 40 doanh nghiệp khởi nghiệp AI đã thu hút 123 triệu USD vốn tư nhân; 81% người dùng tương tác với AI hàng ngày và 96% bày tỏ sự tin tưởng vào các tác nhân AI.

Từ các kết quả này, ông Hoàng Ninh cho rằng năm 2026 sẽ là thời điểm ngành Công Thương tạo lập một số đột phá chiến lược, bao gồm chuẩn hóa dữ liệu thương mại điện tử quốc gia, mở rộng mô hình nhà máy thông minh thế hệ 3.0-4.0 và triển khai đại trà đo đếm – quản lý năng lượng thông minh trên phạm vi toàn quốc.

Theo Lãnh đạo Cục TMĐT&KTS, các nhiệm vụ này chỉ có thể đạt hiệu quả khi có sự phối hợp đồng bộ giữa các Bộ, ngành, địa phương và doanh nghiệp, bảo đảm chuyển đổi số mang lại giá trị đo đếm được cho nền kinh tế, từ dịch vụ tốt hơn cho người dân đến chi phí sản xuất thấp hơn, năng lượng sạch hơn và niềm tin thị trường cao hơn.

Chuyển đổi số: Góc nhìn từ thực tiễn

Từ góc độ địa phương, Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch HĐND xã Phượng Dực (Hà Nội) Lê Văn Bính đã chia sẻ góc nhìn khác về chuyển đổi số - không chỉ ở vĩ mô hay ở cấp doanh nghiệp lớn, mà ở chính những làng nghề truyền thống. Qua câu chuyện “đánh thức vùng đất trăm nghề bằng chuyển đổi số”, ông Bính cho thấy cách công nghệ giúp làng nghề từng bước tiếp cận thị trường, gia tăng giá trị sản phẩm và nâng cao chất lượng quản lý. Sự chuyển biến từ mô hình kinh doanh thủ công sang mô hình phân phối hiện đại thông qua nền tảng số đã góp

phần minh chứng rằng chuyển đổi số chỉ thực sự bền vững khi lan tỏa đến từng cấp cơ sở, nơi các hoạt động sản xuất – kinh doanh nhỏ lẻ đang đứng trước yêu cầu mới về đổi mới sáng tạo và tiếp cận thị trường.

Đại diện khối doanh nghiệp công nghệ, bà Đặng Thùy Trang - Giám đốc đối ngoại Grab Việt Nam cho biết, các nền tảng số đang trở thành công cụ quan trọng hỗ trợ địa phương phát triển kinh tế số thông qua việc cung cấp hệ sinh thái đa dịch vụ, đáp ứng nhu cầu hàng ngày của người dân đồng thời thúc đẩy chuyển đổi số trong các lĩnh vực du lịch, quảng bá di sản, văn hóa và ẩm thực.

Sự đồng hành giữa doanh nghiệp và chính quyền địa phương được thể hiện rõ nét qua các thỏa thuận hợp tác đã ký kết, tiêu biểu như với TP. Huế (tháng 2/2025) và Đà Nẵng (tháng 9/2025), nhằm hướng tới phát triển thành phố thông minh và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ trong quản lý – vận hành đô thị. Thông qua các chương trình hợp tác này, Grab triển khai nhiều giải pháp hỗ trợ địa phương, từ tối ưu hóa hoạt động của đối tác tài xế bằng các công nghệ như GrabMaps và gợi ý lộ trình, đến tăng hiệu quả kinh doanh cho đối tác thương nhân thông qua hệ thống quản lý đơn hàng. Bên cạnh đó, hoạt động số hóa quán ăn địa phương, quảng bá ẩm thực đa kênh và hỗ trợ thương mại điện tử đã góp phần thúc đẩy dòng chảy hàng hóa, dịch vụ tại địa phương.

Grab cũng tạo điều kiện thuận lợi hơn cho người dân và thương nhân tham gia vào môi trường kinh doanh số bằng cách mở rộng cơ hội thu nhập cho đối tác tài xế và cá nhân lao động tự do. Doanh nghiệp này đồng thời chú trọng triển khai các chương trình đào tạo kỹ năng số, ngoại ngữ và kiến thức về ứng dụng AI cho đối tác tài xế, thương nhân, sinh viên và cộng đồng địa phương.

Góc nhìn từ Grab Việt Nam đã làm rõ vai trò của doanh nghiệp công nghệ trong thúc đẩy chuyển đổi số ở cấp địa phương, khi quá trình này không chỉ dừng lại ở xây dựng hạ tầng kỹ thuật mà còn gắn với tổ chức lại dòng dịch vụ, vận tải và phân phối trên nền tảng số. Điều này thể hiện qua việc số hóa loại hình di chuyển truyền thống như Grab Xích Lô tại Huế, cũng như các sáng kiến thúc đẩy mô hình di chuyển thông minh với các hành trình chặng đầu – chặng cuối (FM/LM) kết hợp giữa dịch vụ Grab và hệ thống giao thông công cộng như Metro.

Ở nhóm lĩnh vực năng lượng – trụ cột then chốt trong chiến lược tăng trưởng xanh của ngành Công Thương, Viện trưởng Viện Chiến lược chuyển đổi số (DTSI) Lê Nguyễn Trường Giang trình bày tham luận “Chuyển đổi số, kiến tạo nền tảng phát triển bền vững lĩnh vực năng lượng”, trong đó nhấn mạnh vai trò trung tâm của dữ liệu và tự động hóa trong vận hành hệ thống năng lượng hiện đại. Theo định nghĩa của DTSI, chuyển đổi số không chỉ là quá trình áp dụng công nghệ

mà là một cuộc cách mạng về tư duy phát triển, hướng tới mô hình tổ chức xã hội mới, nơi công nghệ là động lực, xã hội số là nền tảng chuyển động và dữ liệu trở thành một dạng “vốn” mới – vốn dữ liệu (data-capital), có vai trò như tư bản, năng lượng, ngôn ngữ và phương tiện của sự tạo lập giá trị. Với cách tiếp cận này, dữ liệu được ví như “đầu vào” then chốt, tạo nên chu trình giá trị mới của doanh nghiệp.



Viện trưởng Viện Chiến lược chuyển đổi số (DTSI) Lê Nguyễn Trường Giang

Ông Giang phân tích rằng, việc ứng dụng các công nghệ tiên tiến – từ phân tích dữ liệu lớn, IoT đến hệ thống điều khiển tự động – đang mở ra cơ hội lớn để tối ưu hóa toàn bộ chuỗi sản xuất và phân phối năng lượng. Các định hướng quan trọng bao gồm phát triển lưới điện thông minh, mô hình đo đếm và quản lý năng lượng theo thời gian thực, mở rộng hệ thống quản lý năng lượng thông minh trong công nghiệp, giao thông và xây dựng, qua đó không chỉ nâng cao hiệu quả kinh tế mà còn tạo nền tảng thiết yếu để thực hiện mục tiêu giảm phát thải. Ông Giang cũng nhấn mạnh rằng chuyển đổi xanh (GX) chính là giai đoạn phát triển kế tiếp của tiến trình chuyển đổi số (DX), bởi không thể tiến hành chuyển đổi xanh nếu chưa đạt được một cấp độ số hóa nhất định đủ để tạo ra sự “chuyển hóa về chất”. Quan điểm này tạo thêm chiều sâu cho thảo luận tại Diễn đàn, cho thấy mối liên hệ không thể tách rời giữa số hóa và phát triển bền vững trong lĩnh vực năng lượng.

Tiếp nối chủ đề chuyển đổi kép, vấn đề an toàn thông tin – mắt xích quan trọng trong quá trình số hóa – được bà Nguyễn Như Quỳnh, Đồng sáng lập và Giám

đốc Vận hành Tổ chức Chống Lừa Đảo, phân tích qua tham luận “Chuyển đổi số an toàn: Bảo vệ doanh nghiệp Công Thương trước tấn công mạng và gian lận AI 2025”. Bà Quỳnh nêu rõ khi ngành Công Thương đẩy mạnh số hóa ở quy mô toàn diện, nguy cơ tấn công mạng cũng gia tăng tương ứng, đặc biệt với các hình thức tội phạm công nghệ cao như lừa đảo trực tuyến, giả mạo email/thông tin đối tác để thay đổi điều khoản thanh toán (BEC), tấn công vào hệ thống vận hành công nghiệp và gian lận thương mại xuyên biên giới. Trong bối cảnh công nghệ AI phát triển nhanh, các hình thức tấn công mới như phishing tự động, deepfake thời gian thực – từ giả giọng đến giả hình ảnh và video của lãnh đạo – khiến rủi ro trở nên nghiêm trọng hơn và trực tiếp nhắm vào con người, mắt xích dễ tổn thương nhất trong hệ thống an ninh mạng.

Để ứng phó, bà Quỳnh khuyến nghị doanh nghiệp cần xây dựng hệ thống phòng vệ chủ động, áp dụng mô hình phòng thủ đa tầng bao gồm hạ tầng, dữ liệu và con người; ứng dụng AI trong an ninh mạng để giám sát, cảnh báo sớm các bất thường; đồng thời tăng cường hợp tác công – tư nhằm chia sẻ dữ liệu, kinh nghiệm và mô hình tấn công. Việc nâng cao năng lực con người thông qua đào tạo định kỳ, mô phỏng thực tiễn và xây dựng văn hóa “an toàn trước – chuyển đổi sau” được xem là chìa khóa bảo đảm doanh nghiệp có thể triển khai chuyển đổi số bền vững. Theo bà Quỳnh, an toàn thông tin không chỉ là vấn đề kỹ thuật mà phải trở thành một năng lực quản trị cốt lõi của doanh nghiệp trong kỷ nguyên số.

Trong khuôn khổ Diễn đàn, Tọa đàm “Thúc đẩy chuyển đổi số ngành Công Thương” được tổ chức nhằm tạo không gian trao đổi trực tiếp giữa cơ quan quản lý, chuyên gia và cộng đồng doanh nghiệp về những giải pháp thúc đẩy Chính phủ số, kinh tế số và mô hình sản xuất thông minh trong giai đoạn mới. Tọa đàm do Chuyên gia Vũ Quang Hùng (Viện Nghiên cứu Chiến lược, Chính sách Công Thương) điều phối, với sự tham gia của ông Lê Nguyễn Trường Giang, ông Lê Văn Bính, ông Hoàng Ninh, ông Phạm Văn Quân, bà Đặng Thùy Trang và bà Nguyễn Như Quỳnh. Tại Tọa đàm, các đại biểu đã cùng phân tích những yêu cầu ngày càng cao đối với doanh nghiệp khi tiêu chuẩn xanh trở thành xu thế tất yếu, chuỗi cung ứng đòi hỏi mức độ minh bạch cao hơn và các nguy cơ gian lận trực tuyến có xu hướng gia tăng trong bối cảnh AI được sử dụng rộng rãi. Qua trao đổi, các diễn giả thống nhất rằng chuyển đổi số chỉ có thể mang lại hiệu quả thực chất khi được triển khai đồng bộ từ trung ương đến địa phương, có sự phối hợp chặt chẽ giữa doanh nghiệp và cơ quan quản lý, cũng như giữa nền tảng công nghệ và hoạt động sản xuất – kinh doanh thực tiễn.

Diễn đàn Chuyển đổi số ngành Công Thương 2025 không chỉ dừng ở việc đánh giá kết quả, mà đã mở ra cuộc trao đổi rộng hơn về định hướng chiến lược của

ngành trong giai đoạn chuyển đổi kép. Từ năng lượng, sản xuất, thương mại điện tử đến logistics và quản lý thị trường, mọi lĩnh vực đều đứng trước yêu cầu đổi mới mạnh mẽ, nơi dữ liệu, công nghệ và tiêu chuẩn xanh trở thành trọng tâm dẫn dắt. Với tinh thần đó, Diễn đàn năm nay được kỳ vọng sẽ tạo động lực mạnh mẽ cho hành trình chuyển đổi số – chuyển đổi xanh của ngành Công Thương, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước, thúc đẩy năng lực cạnh tranh và hướng tới mục tiêu phát triển bền vững trong những năm tới.

Thu Trang